

Kuvaelma: "Taistelun" esitettiin myös. Sitten ilmestyi osaston nyrkki-lehti: "Pölistäjä", joka oli tavallaan yllätys, kun sekin oli aivan naisten kirjoittama. Ohikin kokolaula näppärästi kokoonpantu, eikä ollut mitään persoonasolvauksia, vaan hauskoja "viitsiä" oli siinä runsaasti. Emännät olivat tuoneet kotitekoiset leivokset ravintolaan ja kovin ne näkyivät meidänkin kaupaksi.

No niin, on se lukurengaskin meillä osastossa, mutta kovin vähän siinä on naisia, kun on alonastaan kolme. Ollisi kovin suotava, että siihen ottaisi osaa enemmän naisia. "Aapista" siellä on päähän pöntetty ja oikein mukana tempaava kirjja se onkin.

Osastolla on taas iso näytelmäkapale harjoiteltavana. "Maantien varrella" on se nimeltä, se tulee tuonnempana näyttämölle.

Täällä on sairastettu sitä kuuluisaa neljän päivän lentua, että on vain harva se talo, joka siltä olisi säästynyt. Ei se näytä olevan kovinkaan vaarallista, koskapa ei ketään ole kuollut.

Toi tuo talvi taas uuden muodin naisten kenkiin, koskapa kävelevät pitkissä ropessisaappaissa. Kyllä onkin vettä niin paljon, että aivan alkaa hukkaa kaupungilla käydessä.

Kerran luin tästä lehdestä, että niiden Saksan reissujen kertominen ei ole lainkaan tarpeellista. Kuitenkin niistä nyt tässä mainitsen.

Toveri Aksel Klven misis on lahjoittanut Akselille sievän tytön tulleeseen. Mrs. Pajulahti on myös saanut tytön. Onkin hyvin tykättävä, kun ennestään heillä on aivan polkia. Tervehdyksellä: — H. H.

REEDLEY, CALIF.

Reedleyn naiset toiminnassa. Naistenpäivää viettivät reedleyläiset t. k. 11 päivänä. Naiset suorittivat illan ohjelman, joka olikin hyvin valittua. Mary Smeds lausui iltamavieraat tervetulleiksi, sekä valittiin sanoit tekijä selviää iltamana merkityksestä. Tämän jälkeen lauloivat pari kaunista yhteislaulua Sylvia ja Lilly Smeds, Mary Smeds, Sanni North ja Kaarin Hart. Runoja lausui Sammi North ja Liz zie Kangas. Kertomuksen lukivat Lizzie Kangas ja Judith Virtanen. Yksityislaulua esittivät Kerttu Mattson ja Edith Hart. Puheen piti Mandi Fräki. Kaunis kuvaelma "Punasoturien haudalla" esitettiin. Huvipuolta oli pieni täräys "Pekan naimapuuhat". Lopuksi tanssittiin J. Bel'in harmoonin säestyksellä, ravintolan olivat naiset koristaneet "kermakelkeillä." Iltamana tulot luovutettiin Karjalan tovereille.

Lukurengas edelleeni toimii ja näyttää vain vilkastumaan päin olevan. Siellä osanottajat ovat tulleet näkemään, että joukkotoininta tässäkin auttaa yksilöltä. Useat kun tuovat esille näkökohtia luetusta aineesta niin väkistenkin avautuu esille sellaisia kysymyksiä, että jokaisella renkaan jäsenellä on jotakin osaltaan sanomista aineen selvittelyksi ja näin olen tämä vie itsestään läsnäolijat mukaan. Nämä kokoukset pidetään aina vuorotellen kunkin toverin kotona, tämä luo enempi toveruutta ja hauskuutta seuraan. Seuraava kokous on Kingsburgissa toverin asunnolla. Tästä muodostuu samalla huviretki, sillä matkalla on 13 mailia Reedleystä.

Toverittaren tulo tänne on lisääntymään päin, näin kertovat liikkeellä olleet kirj. kom. jäsenet.

Kansan liitto pian pitää ilmat. Ohjelmaa kuulema on varattu riittävästi. — Osaston valitsema.

WORCESTER, MASS.

Terveiset Worcesterista, teille raataja-sisaret maan kaikilla kumilla. Tässä nyt aluksi ensin senverran että tulee tietoon ettei täällä nukuta, vaikka se siltä näyttää; syytä tai toisesta on Toverittaren kirjeenvaihtajat lyöneet laimin tehtävänsä, josta olen usein kuullut pahaksuusia, joihin puolestani yhdyin. Nyt kuitenkin Worcesterin naiset ovat entistä tarkemminkin päättäneet ryhtyä täyttämään velvollisuutensa, joka heidän osalleen kuuluu kansainvälisessä valankumoustaistelussa.

Maaliskuun 8 päivä oli meillä naisagitaatiokomitean perustava kokous, jonka komitean alkutehtäväksi tuli pitää huoli säännöllinen kirjeen-

vaihto Toverittaren ja Toverittaren levitys paikkakunnallamme, niin pian ja luonto uhkuu kauneutta.

Ihmiset täällä nykyään sairastavat "fluuta", mutta ei se ole ollut tappavaa laatua, koskapa ei ole kuoleman tapauksia sattunut. Lääkäritkin ovat kymmenien mallien takana, joten lääkärinkään apua ei ole täällä saatavissa, jos joku sairastuu. Ja sitäpaitsi ei tähän työllisillä kuitenkaan ole varojakaan lääkäreitä kustantaa, jos apua tarvitsemaan sattuisi. Siitä "kuusen alla" keitetystä rojasta ei se tauti lainkaan parane, vaikka sitäkin koetetaan apuna käyttää.

Maaliskuun 11 päivänä näyteltiin kontrin haalilla näytelmä: "Hirviherat". Huonosta ilmasta ja kelistä huolimatta oli haalilla yleisöä kokonaisuudessaan runsaasti. Meidän näyttelijät ovat vain kovan työn tekijöitä, joten eivät alallaan ole erittäin mestareita, mutta siitä huolimatta näytti yleisö olevan tyytyväinen näkemäänsä ja kuulemaansa. Sen osoittavat runsaat käyttäntaputukset. Ilta kuluikin huipaisesti. Tulot iltamasta oli \$40.95, joka lähetettiin Venäjän nälkäisten avustusrahoon.

Toivon, että toistekin saataisiin aikaan näin toverillisia illanviettoja. Toverillinen tervehdys kaikille. Yksi naisista.

TORONTO, ONT., CAN.

Ensikertalaisena en oikein tiedä mitä sanoisin ensi ja mitä sitten, mutta kyllä kai sentään ensin tervehdin Toverittaren lukijoita läheltä ja kaukaa, tuttavia ja tuntemattomia.

On hauskaa lukea toisten paikkakuntain kirjeitä, niistä saa vähän tietää, mitä oikein muilla paikkakunnilla toimitaan, näin vallankumouksellisella aikakaudella. Mutta näyttää siltä niinkuin ei täällä olisi mitään kirjoittamista. Mitähän tuumii virallinen kirjeenvaihtajamme, kun ei hänelläkään näytä olevan mitään sanottavaa. Mahtakaan olla musteesta puute, taikka ehkö ole aikaa? Ollisi sitä siltäkin kirjoitettava, ettei meillä ole haalia ja sitä me kaikki kaipaamme. Mitä nyt voi toimia, tuntuu niin nukuttavalta, jotavastoin pitäisi kaikkien olla virkeitä ja tietoisia. Minä en tiedä, miksi me naiset näytämme niin arkaileviltä tulkka onko pahasti, jos sanon noloita. Me istumme kokouksissa ihan kun lisäväkenä näytelmä-kappaleessa, kukaan ei uskalla käyttää puheenvuoroa.

Nuorisoliitossakin on vaan muutama henkilö, joka jotakin toimii. Vanhat vuoruisat enimmäkseen osan ohjelmasta teidän ohjelma-kokouksissanne, ja te loistatte poissaolollanne. Onko tämäkin oikein? En tiedä miksi te nuoret olette niin veltoja, miksi ette toimi innolla ja tarmolla, sillä teistä juuri riippuu kansan tulevaisuus. Ehkä nyt lopetan, tämä jo riittää ensikertalaiselta. — Ida.

KEENE, N. H.

Tulin valituksi Toverittaren uutistenkirjoittajaksi viime kokouksessa. Koitan siis täyttää tehtäväni.

Osaston toiminta täällä on koko viikasta, vaikka on pieni suomalainen asutus, niin on osastossa yli kaksikymmentä jäsentä, jotka koittavat innolla seurata ja kehittää itseään siihen suureen tehtävään, mikä meillä kaikilla on välttämätön velvollisuus. Kehittäkäämme itseämme ja ympäristöämme tuntemaan sorrettu asema missä meidän täytyy elää tänä päivänä. Erittäinkin juuri me naiset olemme nykyisessä kapitalistisessa yhteiskunnassa kaikkein enin sorrettuja. Naisen on pakko pitää huolta toimeentulosta, vaikka kotonakin olisi työtä tarpeeksi. Nykyinen riistojärjestelmä monet äidit pakosta vetää pois kodistaan ja penokaisensa luota tehtaan kolkkoihin komeroihin. Mies ei saa työtä, ja jos sitä saakin, niin on niin pieni palkka, ettei se yksinään elämäntarpeisiin riitä. Tälläkin paikkakunnalla on naisia, jotka eivät vielä ole yhtyneet osastoon. Ovat myös osalta syyppäitä omaan sorron alaiseen asemaansa kun eivät haluaakaan järjestystä. Te kuulutte samaan työväenluokkaan ja jos te tahdotte parannusta oloihinne, tulkaa keskustelemaan miten sitä voisi olosuhteita parantaa ja mikä olisi lyhin tie työläisten vapautteen. Meillä on kokoukset joka

kuun ensimmäinen ja kolmas sunnuntai.

Osasto vietti Naistenpäivää Kansaan asunnolla. Naisia ei sinne saapunut montakaan, vaikka oli niin tärkeä juhla, kuin Naistenpäivän vietto.

Meillä on täällä ne mahtavat sarjallamat. Ukot ja tytöt ovat jo pitäneet ja onnistuneet juhlissa koko hyvin. Nyt on akkain ja polkain vuoro. Akkain ja polkain ilmaton 25 päivänä maaliskuuta. Voin vakuuttaa, että niistä tulee mahtavat ilmat. Siellä on hyvä ja monipuolinen ohjelma. Akat on olleet kiireessä pari viikkoa. Toivon, että silloin tulette oikein joukolla haalille. Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. — S. S.

Työn virsi

Työn edessä, korkeat, kumartakaa, ohikulkekaa päätä paljain!
Työ yksin on johtanut maailmaa, ajan varsan se sonnusti valjain.

Esiin loihdi se tiedon aartehtekin, maan uumihiin vakonsa uurtaa, avaruuksiin, aurinkokuntihin kuin taikuri itsensä puurtua.

Yhä etemmä pyrkien kulku sen käy, ain' uurtavi uutta se uomaa, luo luonnon halliten ennättä, hyväks' käyttäen jumalten suomaa.

Työ pystytti jumalten templitkin nuo uheet kupoolikatot. Ja kohotti korkealle kulttuurin, — maanpovesta ponnisti sadot.

Myös tiede mi kansojen ylpeys on, joka yöstä nyt valohon johtaa, ja taiteen mahti niin verraton, työn leimahan niistäkin huhtaa.

Ah, työ, sun valtasit mittaamaton, sä elon oot ruhtinaskukka, mutt' vähemmän sai, ken uutterin on: — maan kahlittu kansa rukka!
Mikael Rutanen.

OTA NYT FARMI

kauneudestaan ja vilkkaasta liikepaikastaan kuuluisaksi tulleet

JUANITASTA.

On vara valita 2½ ja 17 eekkerin väliltä. Mailla on valmiit kodit. Myydään pikaisesti nykyisten omistajain Venäjälle siirtymisen takia erittäin halvalla. Kalustot, karjat ja kanat seuraavat kauppoja.

Puolentunnin matka Seattleen.

Jos tulette katsomaan ilman kirjoittamatta, niin kysykää Hannula & Wäisänen pallohuoneesta Seattlesta, 116 4th Ave. So., kuinka tänne on tultava. Kirjeosote: X, R. 2, Bx 300, Kirkland, Wash.

SÄASTAKÄÄ

ostamalla kutomalankanne suoraan tehtaasta. Me myymme suoraan kuluttajille.

Concord Villalankaa

Täysivillaista, valmistetaan joka vuosi erikokoisesti käsinkutojia varten.

Concord Villalangat

ovat taattu kestäviksi, samanvahvuisiksi, hienolajiseksi ja värinsä pitäviksi.

4 oz. kerä 50c; 1 pauna \$2.00; 5 paunaa \$9.00.

Näytteet lähetetään vapaasti pyydettäessä.

CONCORD WORSTED MILLS,

WEST CONCORD, N. H.

IRONWOOD, MICH.

(Pohjoiskylän uutisia)

Ompeluseuran illanvietto, joka pidettiin helmikuun 18 p:nä onnistui hyvin. Tulot oli \$30.15 ja menoja joku dollari. Olihan meillä siellä myös oikein opettavainen puhe, jonka piti mrs. Vidgren ja myös muuta arvokasta ohjelmaa. Runon lausui Aina Mäki erittäin hyvin. Kauniisti lauloivat Aina ja Lydia Mäki. Voipa sanoa, että heistä kehittyi oikein hyvä ohjelman suorittajia innoitusta vain työt.

Nyt osasto toimeenpanee oikein reimat ohjelma-illamat maaliskuun 18 p:nä. En nyt osaa luetella, mitä siellä oikeastaan on, mutta siitä olen varma, että ei siellä ole mitään sattu.

Ompeluseuran naiset ovat oikein täydellä touhulla alkaneet valmistamaan käsitöitä myyjäisiä varten. Myyjäiset pidetään kesän tullen, silloin kun kaikki ovat virkeämällä tunteilla. Huutavat tietenkin meidän työme sitten korkeaan hintaan. Naamiuhvitkin toimeenpanevat ompeluseuran naiset huhtikuun 15 p:nä.

Emäntien joukkoon aivan pujahti äkkiarvaamatta Lillian Abrahamson ja ukkomiehiksi joutui Eli Niemi. Onnea vain.

Tukkimetsässä loukkaantui Antti Saari, mutta tuki jäi henkiin.

Toverilliset terveiset: — H. S.

LONGVALLEY, IDAHO.

Toverittaren lukijat, vanhat ja nuoret, teille lähetän tervehdyksen. Eipä näy täältäkään meidän kylästäme kuuluisia Toverittaren palstoilla, vaikka tänne tulee useampia lehtiä ja laulisi joskus olevan somaa nähdä omanakin kylän asioita lehden palstoilla. Mutta kun ei täällä ole osastoa eikä mitään, niin eipä ole vaki-toista uutisten kirjoittajakaan. Katkaisen nyt kuitenkin äänettömyyden. Täällä me vain elämme lumikimosen kekkellä. Kylläpä sitä lunta onkin maassa runsaasti, neljä jalkaa ennestään ja lisää vain aina tulee. Sataa talvaan täydeltä niinkuin Noan aikaan vettä ja nämä arkkimme, eli huoneemme, ovat niin kinnosten ympäröimänä, että tuskin näkee ulos. Mutta kohtapa taas kevät koittaa ja sitten